de Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's PVC

Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 20301 2500 EH Den Haag www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

beleidsreactie op het rapport van de IJenV over de rampenbestrijding in Caribisch Nederland Datum

30 mei 2023

Ons kenmerk 4674126

Algemene leiding

Minister

SG

Datum/eindparaaf Datum/paraaf

Aanleiding

U bent verantwoordelijk voor het stelsel van de crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweerzorg in Caribisch Nederland¹.

De Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie) heeft in 2022 onderzocht wat de status is van de opvolging van haar aanbevelingen in haar rapport uit 2018 (over de rampbestrijding tijdens de orkanen in 2017) en de realisatie van de maatregelen die worden vermeld in de beleidsreactie bij dat rapport en in de beleidsagenda Caribisch Nederland 2021-2025 waarin crisisbeheersing één van de vier speerpunten is.

De Inspectie heeft haar onderzoeksrapport op 19 april 2023 aan u aangeboden en zal het rapport uiterlijk 31 mei a.s. publiceren. Het is wenselijk dat u het rapport, voorzien van een beleidsreactie, vóór genoemde datum aan de Tweede Kamer aanbiedt.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met bijgaande brief waarmee u het onderzoeksrapport, voorzien van een beleidsreactie, aan de TK zendt.

3. Kernpunten

De hoofdlijnen van de beleidsreactie zijn als volgt. U geeft aan dat u de Inspectie erkentelijk bent voor het rapport, dat de Inspectie terecht constateert dat de crisisorganisaties van de openbare lichamen niet voldoende zijn voorbereid op (toekomstige) rampen en crises, dat de rampenbestrijding niet op orde is en dat er een serieuze veranderopgave ligt. U geeft aan u dat u de kritiek ter harte neemt, dat u extra middelen ter beschikking heeft gesteld (zie onder 4.2) en zich zal inspannen en om de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Caribisch Nederland op orde te krijgen en robuust en toekomstbestendig te maken. U geeft verder aan dat u de aanbevelingen van de Inspectie gaat opvolgen, in overleg

¹ Het wettelijk kader is opgenomen in de Veiligheidswet BES.

met de betrokken partijen in Europees Nederland en in Caribisch Nederland. De Inspectie heeft verzocht om over 6 maanden te worden geïnformeerd over de voortgang van de opvolging. U meldt dat u de TK een afschrift zult sturen van de brief hierover aan de Inspectie.

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's PVC

4. Toelichting

Datum 30 mei 2023

4.1 Krachtenveld

Ons kenmerk 4674126

Zoals de Inspectie terecht aangeeft, zal het op orde krijgen van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing in Caribisch Nederland, snel en zichtbaar moeten gebeuren, samen met de openbare lichamen en met de andere crisispartners. Het ministerie van JenV is hiervoor eerst en vooral aan zet. Gelet op de bijzondere kenmerken van de openbare lichamen, dient er – zoals ook het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in de bij het rapport gevoegde zienswijze stelt – sprake te zijn van een steviger invulling van de rol van JenV als stelselverantwoordelijke voor de crisisbeheersing in Caribisch Nederland dan gebruikelijk is in Europees Nederland.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat DGPenV de afgelopen jaren minder sterk heeft ingezet op de versterking van de crisisbeheersing in Caribisch Nederland; onder meer Covid-19 en de afhandeling van de waterschade in Limburg legden namelijk een groot beslag op de beschikbare beleidscapaciteit.

Een concept van de brief is ambtelijk voor commentaar gedeeld met de openbare lichamen, de waarnemend Rijksvertegenwoordiger, het Brandweerkorps Caribisch Nederland, de NCTv en met het ministerie van BZK. Het ontvangen commentaar heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen in de voorliggende brief.

4.2 Financiën

De extra middelen zijn binnen de bestaande begroting van DGPenV gerealiseerd. Het gaat om structurele middelen, bovenop de bestaande jaarlijkse bijdragen van in totaal 300.000 euro aan de openbare lichamen. Voor 2023 gaat het om een bedrag van ongeveer 500.000 euro en met ingang van 2024 om ongeveer 800.000 euro per jaar.

4.3 Implementatie

Vertegenwoordigers van in ieder geval de hiervoor genoemde partijen zullen worden betrokken bij de opvolging van de beleidsreactie. Betrokkenheid van de openbare lichamen is een randvoorwaarde om aspecten als de ligging van de eilanden, de kleinschaligheid en de onderlinge verschillen adequaat te kunnen meenemen in de opvolging.

Een belangrijke stap die op korte termijn wordt gezet, is het met BZK bespreken van de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling van BZK en JenV met betrekking tot de crisisbeheersing in het Caribisch gebied om elkaars positie te verduidelijken. Alle betrokkenen onderschrijven het belang van deze verduidelijking. De verduidelijking zal in het "Handboek crisisbeheersing voor de Caribische delen van het Koninkrijk" worden opgenomen. Andere acties die mijn ministerie dit jaar zal initiëren, zijn:

- het per eiland laten uitvoeren van een capaciteitenanalyse aan de hand van risico's, met inbreng van de kennis en expertise van de openbare lichamen en ondersteund door een externe partij. Hierbij zal de "Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid 2022" als vertrekpunt dienen;
- het verkennen of en zo ja hoe organisaties die al in het gebied aanwezig zijn, zoals bijvoorbeeld het brandweerkorps Caribisch Nederland, een rol zouden kunnen vervullen bij het versterken van de robuustheid van crisisorganisaties van de openbare lichamen.

In zijn algemeenheid geldt dat de opvolging van de aanbevelingen zal gebeuren in het kader van de zogeheten landelijke agenda crisisbeheersing, welke op dit moment wordt opgesteld en die naar verwachting eind 2023 met de TK zal worden gedeeld.

De inhoudelijke basis voor deze landelijke agenda komt onder meer voort uit de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden en de Contourennota voor de versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg. Bij de uitwerking van de contourennota wordt de versterking van het stelsel in Caribisch Nederland expliciet meegenomen, ter uitvoering van het beginsel *comply or explain* van het kabinet.

Door het kader van de landelijke agenda wordt geborgd dat er samenhang is tussen algemene ontwikkelingen op het terrein van crisisbeheersing in heel Nederland (inclusief het Caribisch deel) en de opvolging van de evaluatie van de VwBES, de opvolging van de aanbevelingen uit het rapport van de Inspectie en reeds in gang gezette activiteiten om de crisisbeheersing in en voor Caribisch Nederland te verstevigen. Het gaat hierbij om onder meer het (bijna afgeronde) onderzoek naar coördinatie van boveneilandelijke samenwerking, de implementatie van netcentrisch werken gefaciliteerd door het Landelijk Crisis Management Systeem in (in eerste instantie) Caribisch Nederland, het realiseren van een e-learning (in beheer bij de Nationale Academie voor Crisisbeheersing), en het periodieke interdepartementale overleg over crisisbeheersing in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Er is geen andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden.

Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

Datum 30 mei 2023

Ons kenmerk